



شهاب‌الدین یحیی شهروردی

کتاب حکمة الإشراق

جلد نخست: منطق

در دستورهای اندیشیدن

تعلیقات

صدرالدین شیرازی، ابوالحسن رفیعی قزوینی

محمدحسین طباطبائی، علی عابدی شاهرودی

ترجمه، تحقیق و شرح:

محمدملکی (جلال‌الدین) (عضو هیأت علمی دانشگاه ادیان و مذہب)

سرشناسه: ملکی، محمد، ۱۳۳۷ -

عنوان قراردادی: حکمة الإشراق . شرح

عنوان و نام پدیدآور: کتاب حکمة الإشراق / شهاب‌الدین یحیی شهزوردی؛ تعلیقات صدرالدین شیرازی... [و دیگران]

ترجمه، تحقیق و شرح محمّد ملکی (جلال‌الدین)

مشخصات نشر: قم: مؤسسه فرهنگی طه، کتاب طه، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۲ ج

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۰۰۵-۵-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر شرح کتاب حکمة الإشراق اثر یحیی بن حبش سهروردی است.

یادداشت: تعلیقات صدرالدین شیرازی، رفیعی قزوینی، علامه محمدطیّبی و علی عابدی شاهرودی

ملاحظات: ج. ۱. منطق

موضوع: سهروردی، یحیی بن حبش، ۴۹۵-۵۸۷. حکمة الإشراق - نقد و تفسیر

موضوع: اشراق (فلسفه)

موضوع: Ishraqiyah

موضوع: فلسفه اسلامی

موضوع: Islamic philosophy

شناسه افزوده: صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹-۱۰۵۰ق.

شناسه افزوده: Mulla Sadra Shirazi

شناسه افزوده: سهروردی، یحیی بن حبش، ۴۹۵-۵۸۷. حکمة الإشراق . شرح

رده‌بندی کنگره: BBR V۴۶

رده‌بندی دیویی: ۱۸۹/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۶۲۱۵۰۱۸

© همه حقوق این اثر محفوظ است.

هر گونه تکثیر، انتشار، اقتباس و تلخیص یا ترجمه همه یا بخشی از این کتاب به هر صورت (چاپ، کپی، صوت، تصویر، انتشار در فضای مجازی) بدون اجازه کتبی ناشر و نویسنده ممنوع است و به موجب «قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان» پیگرد قانونی دارد. نقل مطلب از این کتاب در حد متعارف و با ذکر منبع مجاز است.



شهاب الدین یحیی شهروردی

کتاب حکمة الإشراف

جلد نخست: منطق

در دستوره‌های اندیشیدن

ترجمه، تحقیق و شرح:

محمد ملکی (جلال الدین) (عضو هیأت علمی دانشگاه ادیان و مذاهب)

ناشر: کتاب طه

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۰۰۵-۲

شمارگان: ۷۰۰ جلد

مدیر تولید: مهدی گلزاری

ناظر چاپ: محمد حسن امانی

صفحه آرایی: اکرم صادقی

خط جلد: محمد تنها

اجرای جلد: معصومه کرم پور

چاپ و صحافی: بوستان کتاب

قم: بلوار معلم، مجتمع ناشران، طبقه سوم، واحد ۳۱۴، انتشارات کتاب طه

دفعه انتشارات ۰۲۵ ۳۷۷ ۴۴۶۲۴

دورنویس ۰۲۵ ۳۷۷ ۴۳۶۲۴

فروشگاه مرکزی (کتابسرای طه) ۰۲۵ ۳۷۸ ۴۸۳۲۶

📧 tahabooks

✉ ketabtaha@gmail.com

📷 ketabtaha

www.ketabtaha.com

کتابسرای طه: کتابفروشی آنلاین

ارسال به سراسر کشور

فهرست اجمالی

پیش درآمد	۱۳
درباره کتاب حکمة الإشراق	۲۹
برگردان متن: «مقدمه و منطق حکمة الإشراق»	۵۷
مقدمه	۵۹
گفتار نخست: در معارف و تعریف	۸۵
گفتار دوم: در حجت‌ها و مبادی آنها، در بردارنده چندین دستور	۱۲۵
گفتار سوم: در مغالطه‌ها و شماری از داوری‌های بین سخنان اشراقیان و مشائیان	۱۹۹
کتابنامه	۳۶۹
نمایه	۳۷۵

پیش درآمد

شهاب‌الدین یحیی شهزوردی^۱ همچون شهابی زودگذر در آسمان حکمت و عرفان درخشید و اثری جاودانه در اندیشه مسلمانان برجای گذاشت. با وجود عمر کوتاه دامن این نابغه اسلامی، نزدیک به پنجاه عنوان کتاب و رساله فارسی و عربی از وی به یادگار مانده است. نشر عربی وی متین، جذاب و استوار است و نوشته‌های فارسی او از شاهکارهای ادب فارسی به شمار می‌آید و سرمشق نثرنویسی داستان‌های فلسفی و عرفانی شده است.^۲

فیلسوف شهید در اوج نبوغ که برآمده از دید عقلانی همراه با دید شهودی اوست، اصول فلسفه اشراقی خود را در کتاب حکمة الإشراق ارائه نمود، و نه تنها در قلمرو افکار فلسفی فصل جدیدی را گشود، بلکه فلسفه ایران باستان را که دستاورد تفکر اشراقی نیاکان پرافتخار ماست در قالب اسلامی آن، با الهام از آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»^۳ زنده کرد. «فلسفه اشراق یکی از انقلاب‌های بزرگ علم و فلسفه در تمام دوران است که تفکر بشری از آغاز بسیار دور به خود دیده است.»^۴ او در

۱. تاکنون زندگی‌نامه‌ای مستند و مفصل درباره شیخ اشراق در دسترس نبود. آنچه به عنوان منبع اصلی از زندگی وی در دسترس قرار دارد، همان چند صفحه‌ای است که شمس‌الدین شهرزوری در نزهة الأرواح و روضة الأفراح (تاریخ الحکما) و ابن‌ابی‌أصبیعه در تاریخ الأطباء آورده‌اند. نگارنده با استناد به منابع متعدد و آثار خود شیخ، احوال، آثار و افکار او را به تفصیل بررسی کرده و در کتابی با عنوان «از ییله تا پرواز: احوال، آثار و افکار» تقدیم اصحاب اشراق کرده است که خلاصه آن و در مقدمه الحکمة الإشراقیة، جلد اول چاپ شده است.

۲. نک: ذبیح‌الله صفا، تاریخ ادبیات ایران، ج ۲، ص ۹۹۶-۹۹۷؛ جلال‌الدین آشتیانی نیز، نشر عربی و فارسی وی را متین، استوار و شاهکار دانسته است. نک: مقدمه رساله توریه در عالم مثال، ص ۳۶.

۳. نور، آیه ۳۵. از امام رضا علیه السلام درباره معنای این آیه پرسیدند، فرمود: «هَادِلْ أَهْلَ السَّمَاوَاتِ وَهَادِلْ أَهْلَ الْأَرْضِ»، این آیه راهنمایی اهل آسمان و زمین است. نک: اصول کافی، باب معانی الأسماء، حدیث چهارم.

۴. علی عابدی شاهرودی، مقدمه ترجمه مفاتیح الغیب ملاصدرا، ص ۵۴.